

Ol çaga Putini ýatlatdy

Category: Kitapcy, Nukdaýnazar, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Ol çaga Putini ýatlatdy OL ÇAGA PUTINI ÝATLATDY

Adam – taryh hakydasyna eýe jandar.

Geçmişi kabul etme (воприятие) görünüşümüz şu güne we geljege nähili düşünjekdigimizi görkezýär.

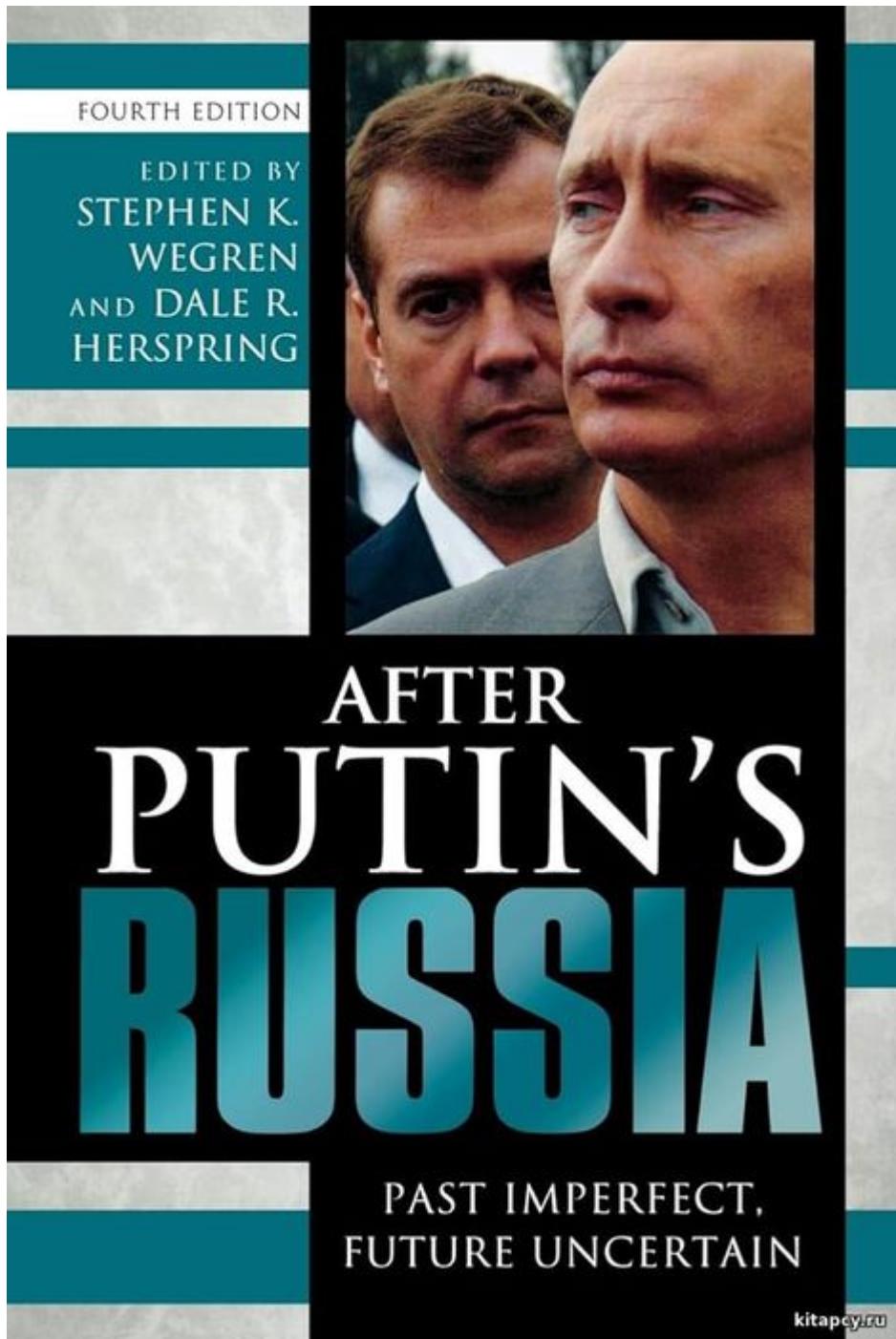
Soňky günlerde Atatürküň ýagty ýadygärligine edilen hüjümler Putini ýadyma düşürdi! Şeýle:

Putin Sowet Soýuzynyň döwlet gimnini gaýtadan Russiyanyň döwlet gimnine öwürdi. Hem şeýle diýdi:

– Eger sowet döwri bilen birlikde öñki döwürlere degişli hiç bir simwoly ulanmaly däldiginı aýdýan bolsak, onda atababalarymyzyň ýaşap geçen ömrüniň peýdasyz we manysyz bolandygyny kabul etmeli bolarys. Muňa pikir-oýum bilenem, ýüregim bilen goşulmagym mümkün däl.

Putin sowet döwri bilen birlikde taryhy mirasyň rus kimliginiň üstündäki roluna arka çykdy. Sowet häkimiýetiniň özem 30-njy ýyllardan başlap «milli bolşewizmi» ganatlarynyň astyna alypdy.

Hiç kim öz taryhyna biziň ýurtlarymyzda bolşy ýaly duşman däldir. Ýogsam bolmasa, Atatürksiz türk kimliği bolup bilermi? Bir ýurdy ýok etmegiň birinji ädimi milli buýsanjy öldürmekdir!

* * *

Kimligiň (identiçnost) gaýragoýulmasyz şerti taryhyň dogry bilinmegudir. Tersine bolanda, taryh hakydası az ýa-da hiç bolmadyk jemgyýeti islän ugruña sürübermek aňsat bolýar... Käbir gatlaklar soňky ýyllarda «türk» diýlende, «faşist» jogabyny bermegi öwrenşikli gylyga öwürdiler! Jemgyýeti taryhyna duşmançylyk eder ýaly ýagdaýa getirip, öz ýurduna kesekileşdirildi. Maksatlary türki «tökleşdirmekdi. Başarmanam durmadylar! Köp kişi indi «men türk!» diýmäge utanyp duran boldy!

Kimligi ýok etmek jemgyýetçilik çagşamanyň, çüýremäniň sebäbidir.

Gynançly mysal beresim gelýär:

Türk goşuny derbi-dagyn edildi. FETÖ-nyň wezipesi şudy – türk ruhuny biçmek...

Üns beriň: ruslar, nemesler, hytaýlylar, türkler söweşeň halklardyr. (Dr. Hikmet Kywyljymlynyň sözi bilen ýazsam, «harbyçyllygymyz»!).

Bu kimligini ýok etseňiz, jemgyýeti «süpük tirýekä» öwrersiňiz. Gep diňe Ýaragly Güýçleriň guramaçylykly strukturasynda däl, jemgyýetiň süňňündäki «harby ruhuny» öldürmekdedir. Şuny aýtjak bolýaryn:

Syrgynyň agasy (ýa-da hekemi diýiň) iearhiýa düzgüni bilen syrgyny asuda saklardy. Ol «harbylygyň» syrgyndaky wekilidi. («Möjekler mekany» («Kurtlar Vadisi») teleserialyndaky hekem (kabadayı) Duran Emmiň obrazyny şol nukdaýnazardan döredipdik. Onuň öldürilmegi degredasiýanyň öňüni açdy!)

Gara güýje baýrynmak, edeniňi edip ýörmek barada aýdamok. Esasynda idealy, prinsipi – goç ýigitlik bolan enformel-kanunylaşdyrylmadyk düzgüniniň gürrüñini edýärin.

Wagtyň geçmegi bilen hekemleri-de bozdular.

Şeýdibem:

Syrgyndaky çagalaryň neşkeş ýa-da aýal-gyzlaryň jelep bolmagyna päsgel berjek namysjaň güýç galmadı!

Häzir nowça çagalar ogurlanýar, aýal-gyzlar öldürilýär. Yogsam bolmasa, düýnki tradision düzgünde aýal-ebtada, çagalara,

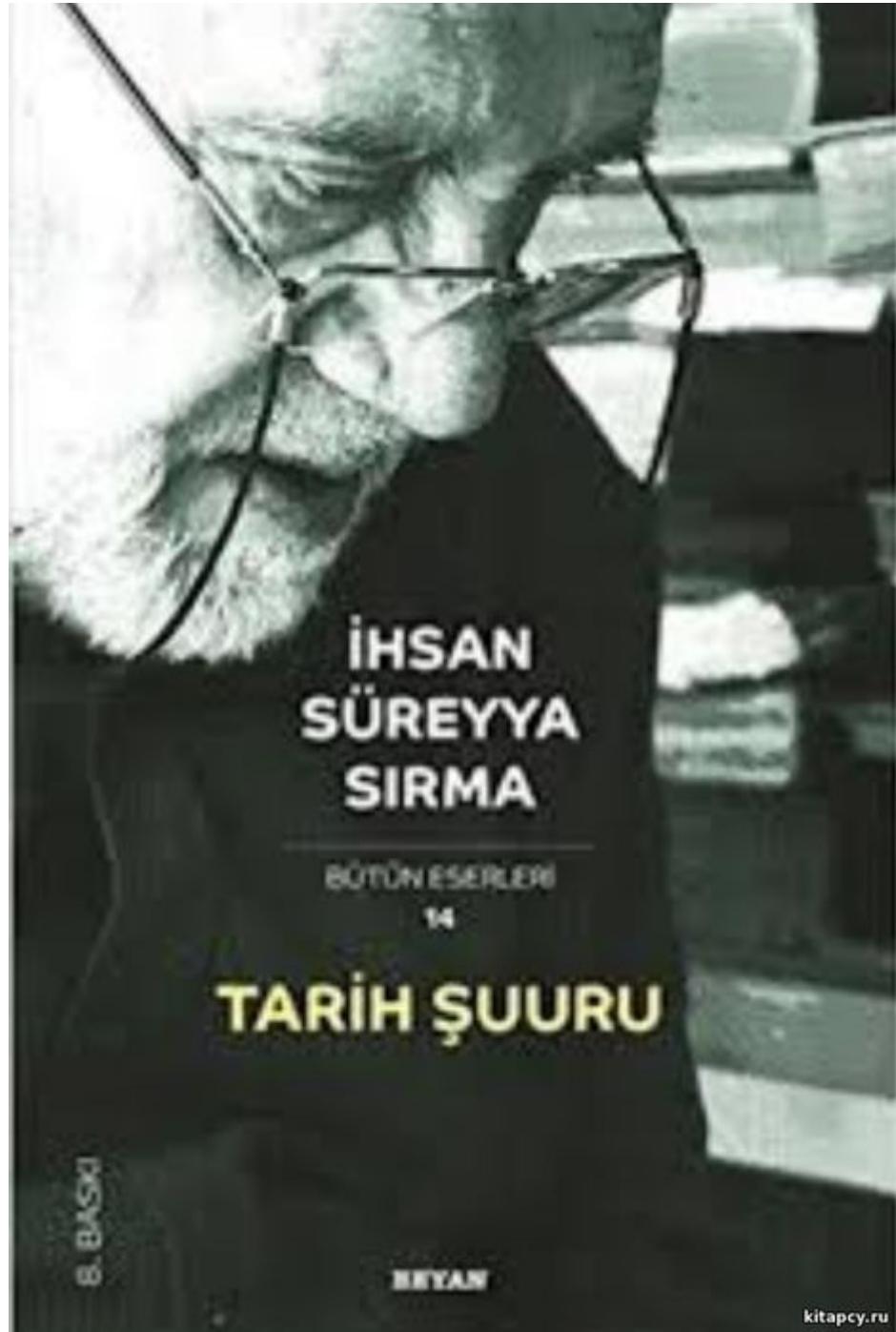
garry-gurta el degrilmeyärdi, çünkü döwüşmäge gelen diñe garşydaşy bilen dikleşerdi...

Häzir syrgynlarda bu zatlara garşy göreşjek güýç ýok, «baş» ýok...

Okuw jaýlarymyzam şeýle. Harby gulluga taýýarlyk sapagynyň düzgün-tertibe salýandygyny näçe kişi ýadyna salýar? «Militarizm ündelýär» diýip, nämeleri diýmediler.

Indi ne syrgynlarymyz, ne okuw jaýlarymyz adam ýetişdirip bilyärис. Taryhy derejämizi ýitirdik, kimliksiz goýuldyk!

17 ýaşly «ymam hatyplı» ýigdekçäniň Atatürkke diýýän zady, edýän hereketi aslyýetinde jemgyýetçilik düzgünniniň doly çüýränligini görkezýär...

* * *

Nazym Hikmetiň ýazyşy ýaly, «dört nal bilen gelip Aziýadan
Ortaýer deñzine gysragyň boýny ýaly uzaýan» türk biz...

Biziň genetikamyzda jemgyýetçilik-halk eýeçiliği bardy, ýok etdirdiler.

Taryh hakydamyzda milleti kemala getiren döwlet eýeçiliği
bardy, ýok etdirdiler.

Sylag-sarpa bardy, manera bardy, tradision gymmatlyklar bardy.
Genetikamzy üýtgetdiler, gormony kiçijik Amerika ýasadylar
bizden.

«Harby diktatura» diýip, türk kimligi hazynasyny derbi-dagyn
etdiler. Türk baýdagы bizde bir bölek mata däl, mukaddesdir.

Pelsepesiz ideologiáa pikirlenmegi, derňemegi, aň etmegi ýok
etdi. Bizde «harby sosiologiáa» boýunça edilen ýeke iş ýok!

Medeniýetsizligimizi iňlis ýa-da fransuz ýaly bolmazlygymyza
baglanyşdyrýanlar bu ýurda we taryhyna paýyş sögdürip,
kimliksiz goýdy.

«Harbyçy» diýip Atatürkke ençeme ýyllap kesek zyňyp gelenler
indi «çüýruk miwelerini» ýygýar.

Soner ÝALÇYN.

«Sözcü» gazeti, 27.09.2023 ý. Publisistika